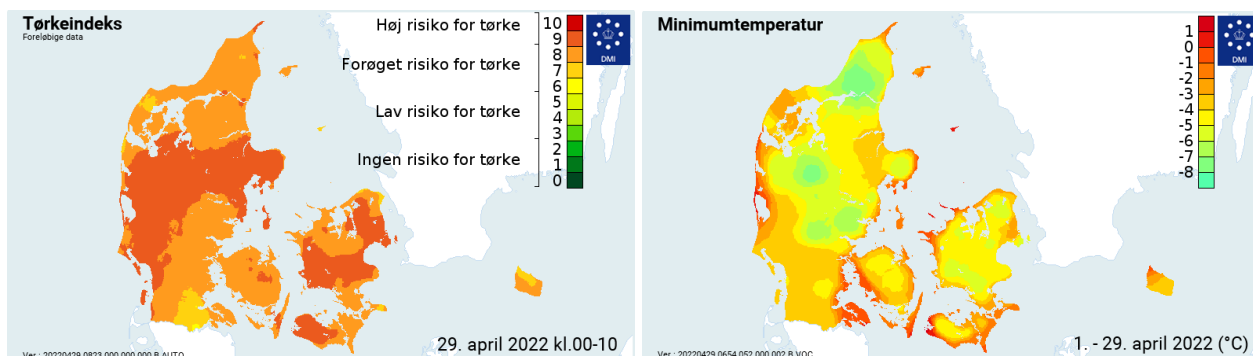

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 4 // 29. april 2022.

Efter en ekstrem våd februar, har vi, bortset fra lidt regn omkring Påske, haft det meget tørt i april. Tørkeindekset er højt over hele landet. **Vær specielt opmærksom på at nyplantninger kan mangle vand.** Det har været solrigt og forholdsvis køligt med vind fra nord og øst. Minimumstemperaturerne i hele april har ligget fra plus 1 til minus 8 grader. **Også de sidste 3 dage har der lokalt været frostvejr på udsatte steder.** Nu satser vi på lunere vejr i blomstringen.

Jordtemperaturen

Kan følges på [Tjek jordtemperaturen i dit lokalområde \(landbrugsinfo.dk\)](https://landbrugsinfo.dk).

Jordtemperaturen ligger på 9-9,5 °C i øjeblikket.

Risiko for frost i blomstringen og forebyggelse

Forebyggelse af frost kan foregå ved at have sort jord under træer og buske. Sort jord afgiver mere varme end plantedækket jord. Det er også godt hvis jorden er våd. Våd jord udstråler mere varme. Så vanding inden frostnætter er en god ide. Dernæst kan frosten forebygges ved at sætte luften i bevægelse eller ved at opvarme luften ved afbrænding. Hvis intet af dette er muligt, så sørg for at klippe græsset/plantevæksten på arealet helt kort.

Blomstring og bestøvning

Husk at det er vigtigt at have mange bestøvende insekter under blomstringen. Humlebier eller murerbier er et godt supplement, idet de flyver ved lavere temperaturer end honningbier.

Fra Danmarks biavlerforening anbefales 2-6 bifamilier per ha i solbær og 3-10 bifamilier i surkirsebær. Se mere information [her](#).

Hvad bør man undgå i åben blomst?

På Kumulus S står følgende sætning: *For at beskytte bier og andre bestøvende insekter må dette produkt ikke anvendes i blomstrende afgrøder.* Svovlgødning: gå ud fra at gødningssvovl har samme betydning for bier som Kumulus.

Aminosol: Midlet virker afskrækkende på bierne på grund af lugten. Så undlad det i blomstringen.

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 4 // 29. april 2022.

Bladgødskning ved frost

Der er ingen erfaringer ved at bruge disse bladgødninger i buskfrugt.

Hvis der er særligt behov for eksempel efter nattefrost, eller der er erfaring for dårlig sætning, kan blomsterne muligvis styrkes ved at bruge Aminosol 9. Før blomstring er Aminosol 9 tilladt i økologisk produktion og efter blomstring kan der anvendes Aminosol PS. Begge skal registreres som en ikke økologisk gødning.

Doseringerne ligger på 2-7 l/ha. Højeste dosering på 5-7 l/ha bruges, når det har været frost. Dosering på 5-7 l/ha skal udbringes alene.

Acadian seaweed er tangekstrakt og kan indeholde stoffer, som påvirker hormonsyntesen positivt.

Dosering er 2 l/ha. Bruges før og efter blomstring. Må også bruges i økologisk produktion.

Mikronæring og konsulenterklæring i øko

Husk, at man skal have en konsulenterklæring kombineret med en jord- eller bladanalyse for at kunne anvende mikronæringsstoffer i økologisk produktion. Vær også opmærksom på, at gødninger med mikronæringsstoffer som udgangspunkt ikke må indeholde kvælstof, så tjek altid, om den pågældende gødning er tilladt i økologisk produktion.

Spredklæbemiddel, der må bruges i økologisk produktion.

Spred-klæbemidlet Squall kan bruges i økologisk produktion i Danmark. FiBL har bekræftet det i andre lande og alle EU lande er underlagt det samme krav ifm. økologisk produktion. Landbrugsstyrelsen bekræfter at det kan bruges. Forhandler: Adama Northern Europa.

Nyt om kulturerne

Ukrudt

En god grund til at bekæmpe ukrudtet nu, er at sørge for bar jord inden blomstring. Sort eller bar jord bidrager til at forebygge eventuelle frostskafer under blomstring.

Fremspiret ukrudt behandles nu med Roundup-Bio som afskærmet sprøjtning eller mekanisk i økologisk produktion.

Hvis der stadig er blade fra sidste år på jorden, er det en god ide at køre med f.eks. græsslåmaskinen for at hjælpe på omsætningen af bladene. Disse blade er smittekilde til skivesvamp og kirsebærbladplet, hvis der sidste år var smitte i plantagen. Det tørre vejr i marts og april måned har forsinket nedbrydningen af bladene.

Frostmålerlarver

Frostmålerlarver er et skadedyr i mange kulturer. Derfor giver det mening at holde øje med frostmålerlarverne. Hvis der blev set angreb i 2021 som f.eks. blomsterknopper, der var ædt og senere bladnav, kan en behandling være aktuelt omkring knopbrydning, hvor æggene klækker og larverne kommer frem. Der kan i buskfrugt i økologisk produktion behandles med DiPel DF eller Turex WG/WP, som

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 4 // 29. april 2022.

er en ædegift, så god dækning og tidlig behandling er vigtig, da virkningen er bedre og hurtigere mod de små larver. Midlerne har virkning ved temperaturer over 12-15°C og nedbrydes af UV lyset efter 3-7 dage, så behandlingen skal evt. gentages.

I konventionel buskfrugt og kirsebær kan der bruges Turex WG/WP både konventionelt og økologisk, samt [Lamdex](#) konventionelt.

Buskfrugt

Foto taget på Pometet i går den 28. april.

1. Solbærsorten Ben Alder er på stadiet synligt blomsterstand.
2. Stikkelsbærsorten Tatjana er snart på fuld blomst
3. Ribssorten Random er på stadiet 1. blomst åben.

Knopgalmider

Det er nu på drueklase aktuelt at bekæmpe knopgalmiderne i solbær. De vandrer ud af knopperne ved temperaturer fra 16°C. Der kan før blomstring og efter blomstring køres med svovl/[Kumulus S](#), 5-8 kg/ha. Udbringning skal ske på tørre blade og i overskyet vejr og ikke på følsomme sorter eller stressede buske for at undgå svidninger. Kør ikke i blomstringen. Dette gælder både for konventionel og økologisk dyrkning.

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 4 // 29. april 2022.

Knopgalmider i solbær. De mikroskopiske mider opformerer inde i knopperne, I løbet af vinteren svulmer knopperne op og bliver kuglerunde. Omkring blomstring begynder miderne at vandre ud af knopperne og inficerer nye knopper. Knopperne springer ikke ud om foråret. Det største problem er at knopgalmiderne overfører virus sygdommen Ribbesvind. Efter nogle år bliver blomsterne påvirket af ribbesvind og de bliver golde. Dvs. de sætter ikke bær.

Ukrudtsbekæmpelse i økologi

Ukrudtsbekæmpelsen skal startes lige så snart, at det er muligt at køre i plantagen. Brug dette tørre vejr til at få bund i ukrudtet. Den mekaniske renholdelse vil også sørge for omsætning af eventuelle blade fra sidste år. *Hvis der stadig findes blade fra sidste år på jorden i plantagen, vil de kunne være basis for den primære smitte fra sygdomme som skivesvamp. Derfor er det vigtig at sørge for omsætning og reducere smitekilden, inden sæsonen starter.*

Skivesvamp og meldug

Det kolde og tørre vejr har betydet, at der ikke har været smitterisiko af væsentlig betydning endnu. Men ved næste regnvejr og temperaturer over 6 grader er det meget vigtigt at få forebygget mod skivesvamp. Særligt hvis regnvejret kommer efter en lun periode og bladene forventes at være våde længe. Der kan bruges Svovl/[Kumulus S](#) 3-4 kg/ha før regnvejr. Opfølgende behandling er aktuel efter 7-10 dage afhængig af vejret. Regn efter en varm tør periode er lig med infektionsrisiko. Svovl/Kumulus S vil også virke mod knopgalmider og meldug. **Kumulus S er også godkendt i økologi!** Orius Max 200 EW og Signum WG er også tilladt at bruge mod skivesvamp i konventionel produktion. Se dog: Signum er ikke godkendt til stikkelsbær.

Gråskimmel og antracnose i blomstringen

Disse behandlinger er kun aktuelle i fugtigt vejr.

Hvis blomstringen bliver våd vil det være aktuelt at behandle mod gråskimmel og antracnose. Antallet af behandlinger afhænger af smittetryk i plantagen, samt fugtighed og vådt vejr under blomstringen. Der kan

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 4 // 29. april 2022.

f.eks. køres med Signum WG ved 30% blomstring. [Signum WG](#) er godkendt til maks. to behandlinger og ikke i stikkelsbær, hvor der kan vælges [Teldor](#) WG 50. Både Signum og Teldor er godkendt til behandling af gråskimmel og antracnose i blåbær.

Angreb af **antracnose i blåbær** kan ske fra blomstring til høst, selvom angreb først kan ses omkring modningstidspunkt. Så vær opmærksom i plantager, hvor der tidligere har været smittetryk. Der kræves 10-12 timers vedvarende bladfugtighed for, at der kan ske infektion.

I økologisk solbærproduktion kan anvendes [Serenade ASO](#), som er godkendt mod meldug og gråskimmel.

Bladhvæpse

Det er aktuelt at kigge efter bladhvæpse. Særligt i stikkelsbær, men der er flere arter og de kan også forekomme i ribs og solbær. Bladhvæpsene lægger æg på de nederste blade inde i bunden af busken og larver kan være fremme allerede omkring blomstring. Tidlig registrering af angreb er vigtig for at kunne sætte ind tidligt med bekæmpelse og undgå flere generationer af skadevolderen og en stigning i angrebsintensitet.

Der findes ingen godkendte midler mod bladhvæpse, hverken i økologiske eller konventionel produktion.

Bekæmpelse med Lamdex 0,3 kg/ ha mod bladgalmyg eller lus vil have sideeffekt mod bladhvæpse.

Bekæmpelse af bladlus med Spruzit Neu i økologisk produktion vil have sideeffekt mod bladhvæpse.

De første og små larver af stor stikkelsbærbladhvæps.

Ribsbredvingemøl

Ribsbredvingemøl er et alvorligt skadedyr i ribs og solbær i **økologisk produktion**. Skader som følge af larven af ribsbredvingemøl kan ses efter knopbrydning som visne skud eller som skålformede fordybninger i stedet for knopudvikling. Se foto herunder.

Skader af ribsbredvingemøl i solbær

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 4 // 29. april 2022.

Efter larverne har ædt inde i knopperne, forpupper de sig og flyvningen af de voksne sker fra omkring sidst i maj. Behandling skal rettes mod de voksne, da bekæmpelse af larver er svær, da de sidder inde i knopperne. Behandling er berettiget, hvis der er tegn på skader efter knopbrydning, og når de voksne flyver. Kendskabet til tidspunktet for flyvningen er derfor vigtigt. Selve flyvningen af møllene er let at se ude i plantagen. Møllene flyver omkring sidst i maj på de første varme dage, hvor vi har nået en temperatursum på 250 med en minimumstemperatur på 5°C. Det betyder summen af gennemsnitsdøgntemperaturer over 5°

Stenfrugt

Foto taget på Pometet i går den 28. april.

Alle sorterne er på stadiet: Tidlig ballon, det varer nogle dage endnu før de springer ud.

1. Surkirsebærsorten Stevnsbær.
2. Surkirsebærsorten Kelleriis.
3. Surkirsebærsorten Fanal.

Nattefrost

Hvis der Kommer nattefrost, er det ekstra vigtigt at gøre noget ekstra for frugtsætningen med bladgødskning og sørge for tilstrækkelig vand, hvor der er mulighed for vanding. Watermarks skal ligge på ca. 15 kPa gennem blomstring og celledeling. Tørkestress på dette tidspunkt kan give øget frugtfald. Ved nattefrost er det også vigtigt at udføre planlagt behandling mod monilia og bakteriekræft straks efter nattefrosten. [Serenade](#) ASO er godkendt mod bakteriekræft og kan bringes ud sammen med midler som Signum eller Teldor mod monilia.

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 4 // 29. april 2022.

Under blomstring er tolerancen overfor frost lavest. Planteforstærkere som Aminosol og Acadian har flere forebyggende egenskaber og kan styrke planter under stress som f.eks. frost. Vi kender ikke til praktiske erfaringer omkring brug af midlerne til forebyggelse af frostskafer under blomstring, men Acadian 2 L/ha beskrives som at kunne styrke blomsterne til at tåle kulde bedre. Det anbefales ikke at udbringe Aminosol under blomstring, da bier ikke kan lide lugten. Udbringning bør ske så tæt som muligt på frost og i tørt vejr, så midlerne kan optages og ikke bare lægger sig som et lag på blade. Acadian kan blandes med plantebeskyttelsesmidler og bladgødskning.

Kirsebærbladplet i kirsebær.

Næste gang det bliver regnvejr er det aktuelt at bekæmpe kirsebærbladplet. Ascosporerne er modne. Regn efter en varm tør periode er lig med infektionsrisiko. I plantager med kobbermangel, vil bladgødskning med kobber også have en sideeffekt på bladplet som på bakteriekræft. Behandling er aktuel efter løvspring og tidspunktet afhænger af udslyngningen og vejret. Delan WG, Signum WG, Syllit 544 SG og Kumulus S er godkendt til brug mod kirsebærbladpletsyge. Kumulus S er også godkendt til økologisk produktion.

Monilia og bakteriekræft i blomstringen

Fra begyndende blomstring kan det i fugtigt vejr være aktuelt at behandle mod Monilia og gråskimmel. Der kan bruges [Switch](#), [Teldor](#) eller [Signum](#) mod monilia og gråskimmel. Der findes ingen godkendte midler i økologi, men behandling af bakteriekræft med Serenade ASO 4-8 L/ha, kan have sideeffekt på monilia og gråskimmel. Bakteriekræft smitter hovedsagelig i blomstringen. Serenade er det eneste middel godkendt mod bakteriesygdomme.

Bladlus

Hold snart øje med bladlus. De første sorte bladlus observeres altid i slutningen af blomstringen/afblomstring, og en behandling på afblomstring kan være aktuel. Der kan bruges [Pirimor](#), [Movento](#) (afsluttende blomstring) eller [Mospilan](#). [Pirimor](#) foretrækkes, hvis der skal bekæmpes, så længe der er blomster, men for at få en god effekt kræves temperaturer på minimum 18°C. Mospilan har god effekt, men der er en begrænsning på maks. to behandlinger, så det er en afvejning om at gemme brugen til eventuel bekæmpelse af kirsebærfluen.

I økologi kan bruges [Spruzit Neu](#) mod bladlus i kirsebær.

Bladgødskning

Når blomsterknopskællene løsner, er det tid til at bladgødskes med **kobber**, hvilket skal gøres **før regnvejr**. Hvis der bruges kobberhydroxid (1-2 kg/ha) opnås den bedste sideeffekt mod bakteriekræft.

Begyndende blomstring: 3 kg Bittersalt + 3 kg urea + 1,5 kg bor

Under blomstring: 2-3 kg urea, 0,75 L Mantrac Pro

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 4 // 29. april 2022.

Bladgødsningen hjælper frugtsætning og er særlig aktuel, hvor der er behov for at hjælpe frugtsætningen på vej.

Bark- eller borebiller

Alkoholfælde til overvågning

Det kan snart være tiden, hvor flyvning af borebiller starter og særligt i nyplantninger kan overvågning være en god ide. Barkbiller eller borebiller kan være et problem i svækkede eller nye træer og kun ved højt antal, kan det være et problem i sunde træer. Borebiller kan overvåges med alkoholfælder for at bestemme, hvornår de flyver, om der er mange og dermed om de kan udgøre en risiko. Flyvningen kan finde sted fra midt april til juni og ved temperaturer over 18-19°C. Der kan laves et bæger med alkohol og en limplade, som vil tiltrække og fange billerne

Arrangementer

15. juni 2022. Øko-markdag På Erholm Gods på Fyn afholdes økomark-dag den 15. juni 2022. Der vil også være en gartneriafdeling at finde.

17. juni 2022 Sæt kryds i kalenderen. Bær dyrkerforeningens sommerudflugt og generalforsamling.

[Program her](#)

Konsulent	 <p>Hanne Lindhard Pedersen Mobil: 23826347 hlp@hortiadvic.dk</p>
-----------	---

Hortiadvic tager forbehold for tastefejl og lign. Nyhedsbrevet må ikke videresendes. Hortiadvic har copyright på billederne